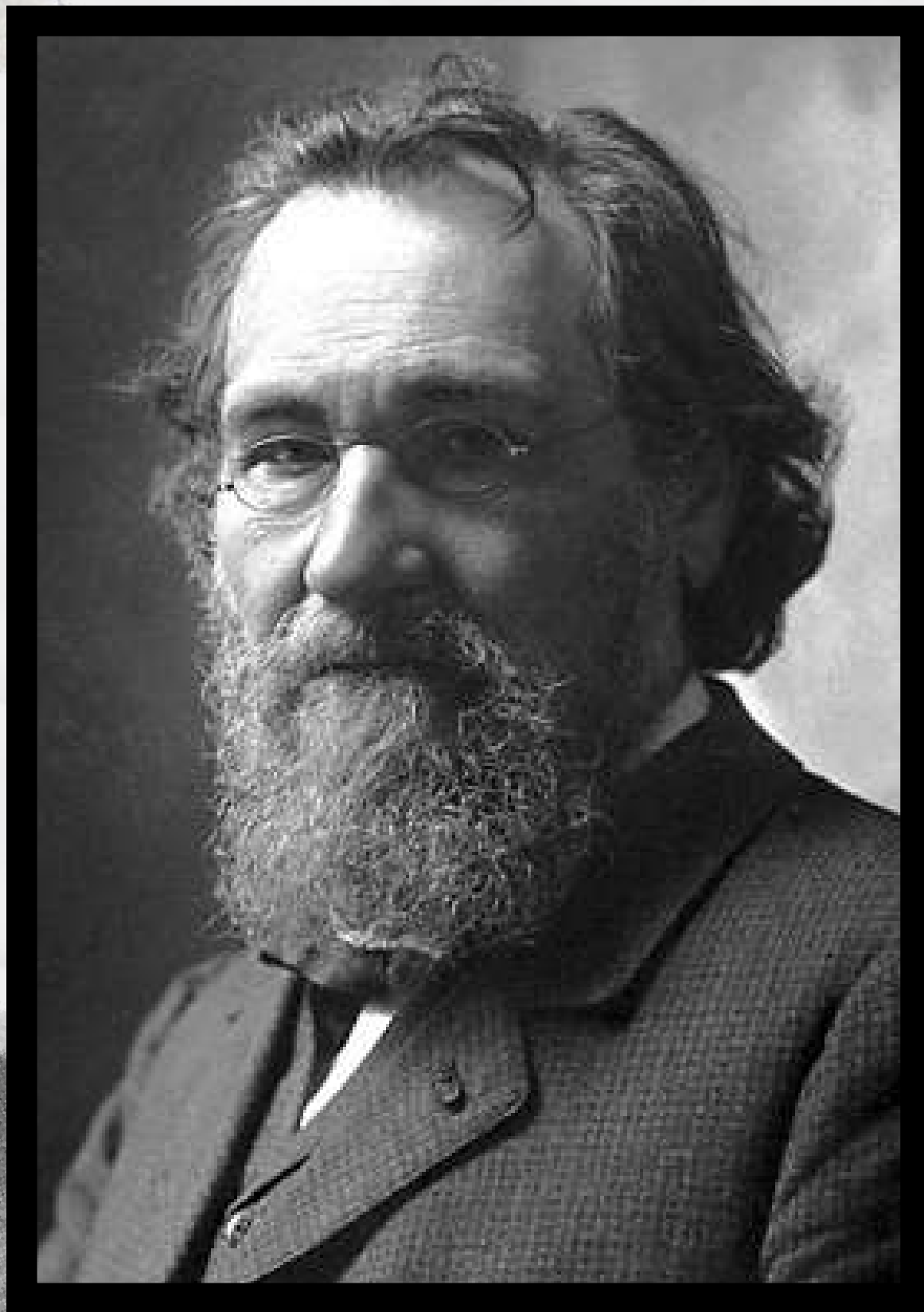

Ілля Ілліч Мечніков

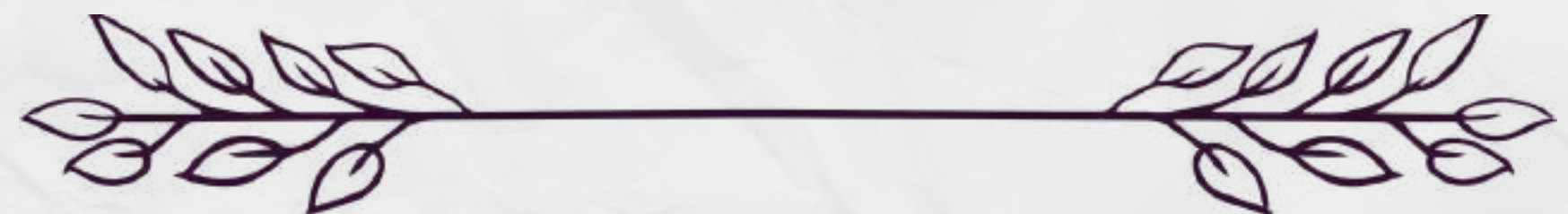
1845–1916

Нобелівський лауреат із Слобожанщини –
від допитливого хлопчика на прізвисько
“Містер Ртуть” до Наукового Ісполіна.

Праці І. І. Мечнікова з фонду
наукової бібліотеки ВНМУ

“Людина за допомогою науки
взмозі виправити недосконалість
своєї природи.”

До 180-річчя від дня народження

Ім'я вченого відомо в усьому світі. Творець та засновник фагоцитарної теорії імунітету, теорії, що пережила автора та живить творчим натхненням покоління дослідників і досі. Свій світогляд називав "раціоналізмом" і вірив у безмежні можливості науки...

Його широкі задуми, багаті наслідками праці про такі інфекційні захворювання, як холера, черевний тиф, туберкульоз, сифіліс розкрили багато неясного у їх розвитку, в механізмі несприйнятливості, в раціональній профілактиці та їх терапії. Першим звернув увагу на значення аутоксичних процесів у механізмі старіння, першим отримав модель старіння в експерименті, ввів в медичний обіг термін "геронтологія". Геніальні передбачення та блискучі дослідження вченого стали фундаментом сучасного природознавства та визначили розвиток біології та медицини на перспективу...

У 18 років, будучи студентом, опублікував першу наукову роботу в Німеччині. За рекомендацією М. І. Пирогова отримав державну стипендію для ведення наукових досліджень в західно-європейських лабораторіях.

Викладаючи та займаючись наукою у Новоросійському (нині Одеський) університеті, разом з М. Гамалією заснував і очолив першу в Російській імперії та другу в Європі бактеріологічну станцію в Одесі. Продовжив наукові дослідження в Парижі в лабораторії Луї Пастера, ніколи не поривав зв'язок з Батьківщиною.

"Моя лабораторія відкрита для всіх вчених, які бажають працювати, які здатні працювати..." – писав І. І. Мечніков...

У спадок людству залишились друковані праці видатного вченого...

Вісім років
в сирійській феліанії

НОБЕЛЕВСКИЕ
ЛАУРЕАТЫ
СЛОБОЖАНЩИНЫ

ЭТЮДЫ
ОПТИМИЗМА

И. Мечников

ИММУНИТЕТЪ.

И.И. МЕЧНИКОВ
ВОПРОСЫ
ИММУНИТЕТА

Страницы
воспоминаний

ЛЕКЦІІ
ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПАТОЛОГІЇ
ЗАПАЛЕННЯ

КЛАСИЧНІ
ЕСЕЇ

І.І. МЕЧНИКОВ

ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНІСТЬ

И.И. МЕЧНИКОВ
ИЗБРАННЫЕ
ПРОИЗВЕДЕНИЯ

И. Мечников

УЧЕНИКИ
ФИЗИОЛОГИИ

612.67
М55

И. И. Мечников

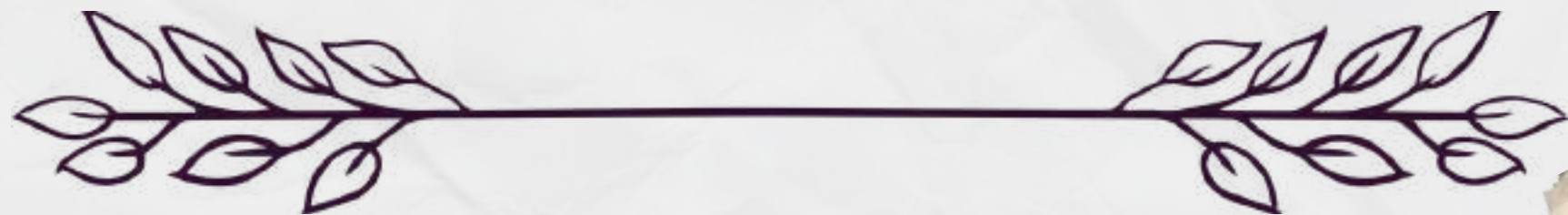
ЭТЮДЫ ОПТИМИЗМА

**И. И. Мечников. Этюды оптимизма. –
Москва : Наука, 1988.**

Одна з провідних наукових тем І. І. Мечнікова – проблема старіння, активного довголіття. Саме цій темі присвячено книгу. Книга є логічним продовженням “Етюдів про природу людини”, але з філософської точки зору містить більш оптимістичний погляд на проблему старіння.

Наукове есе виходить далеко за межі суто біологічних та медичних проблем. Вчений вважав, що за допомогою науки і культури, можна подолати протиріччя людської природи.

**Вперше книгу надруковано в Парижі (1907).
У видання 1988 року увійшли передмови
І. І. Мечнікова до 3-х російських видань та до
першого французького видання...**

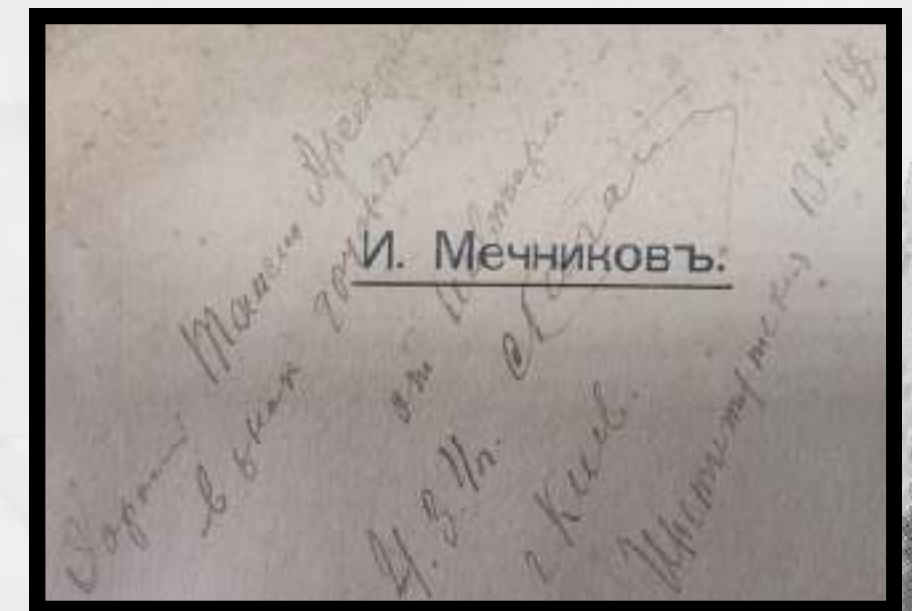
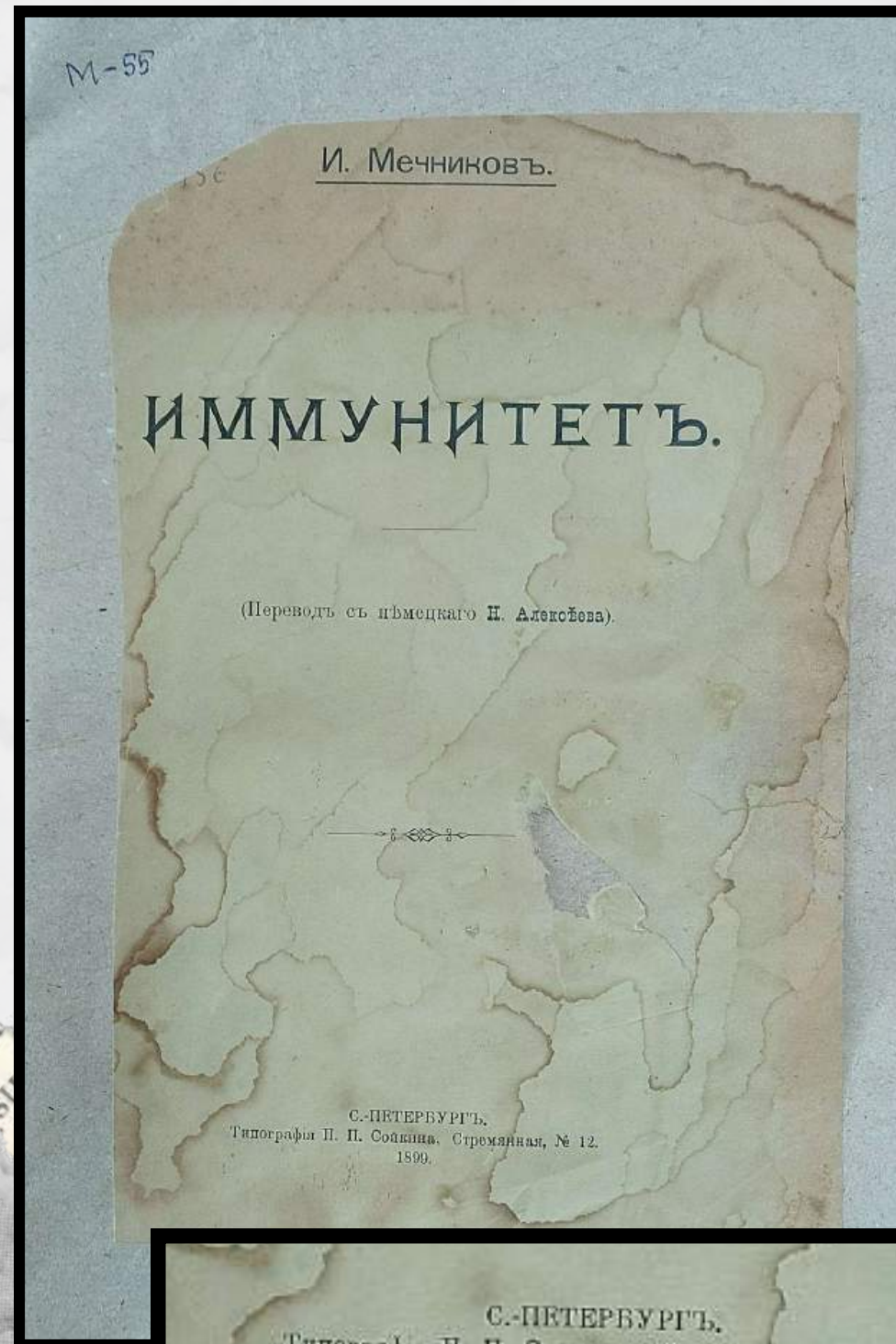
**Иммунитетъ : пер. съ нѣм. / И. Мечниковъ ; пер. Н. Алексѣевъ. – С.-Петербургъ :
Тип. П. П. Сойкина, Стремянная, 12, 1898.**

В огляді “Імунітет”, в доступній для медичної спільноти формі, викладено складні та різноманітні інфекційні процеси і спрямовані проти них реакції імунітету.

Теорія фагоцитозу викликала велику полеміку, вченому довелося довго її захищати. Однак основні факти, закладені в основу теорії, одержали визнання.

В промові перед Британською Асоціацією в Ліверпулі у 1896 році Джозеф Лістер сказав: “...велична істина, що фагоцитоз – головний засіб захисту живих організмів від вторгнення їх мікроскопічних ворогів, дійсно доведена”.

**На титульному аркуші видання дарчий напис.
Книгу подаровано у квітні 1934 року невідомим
дарувальником Таїсії Арсентіївні Лобовій,
професору-консультанту каф. мікробіології
ВМІ (1977-1979)**

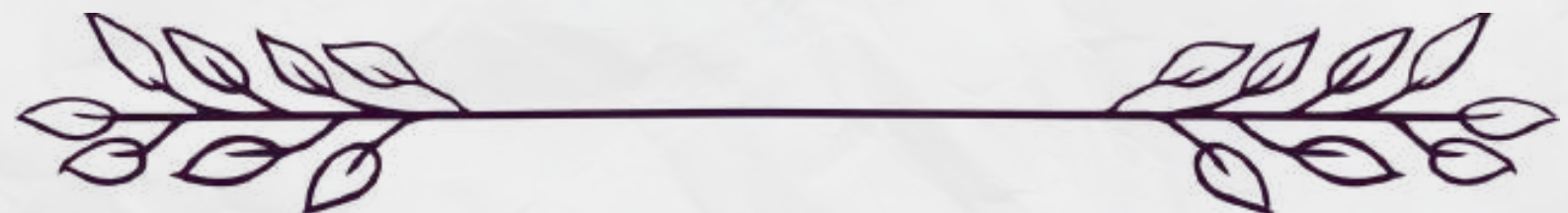
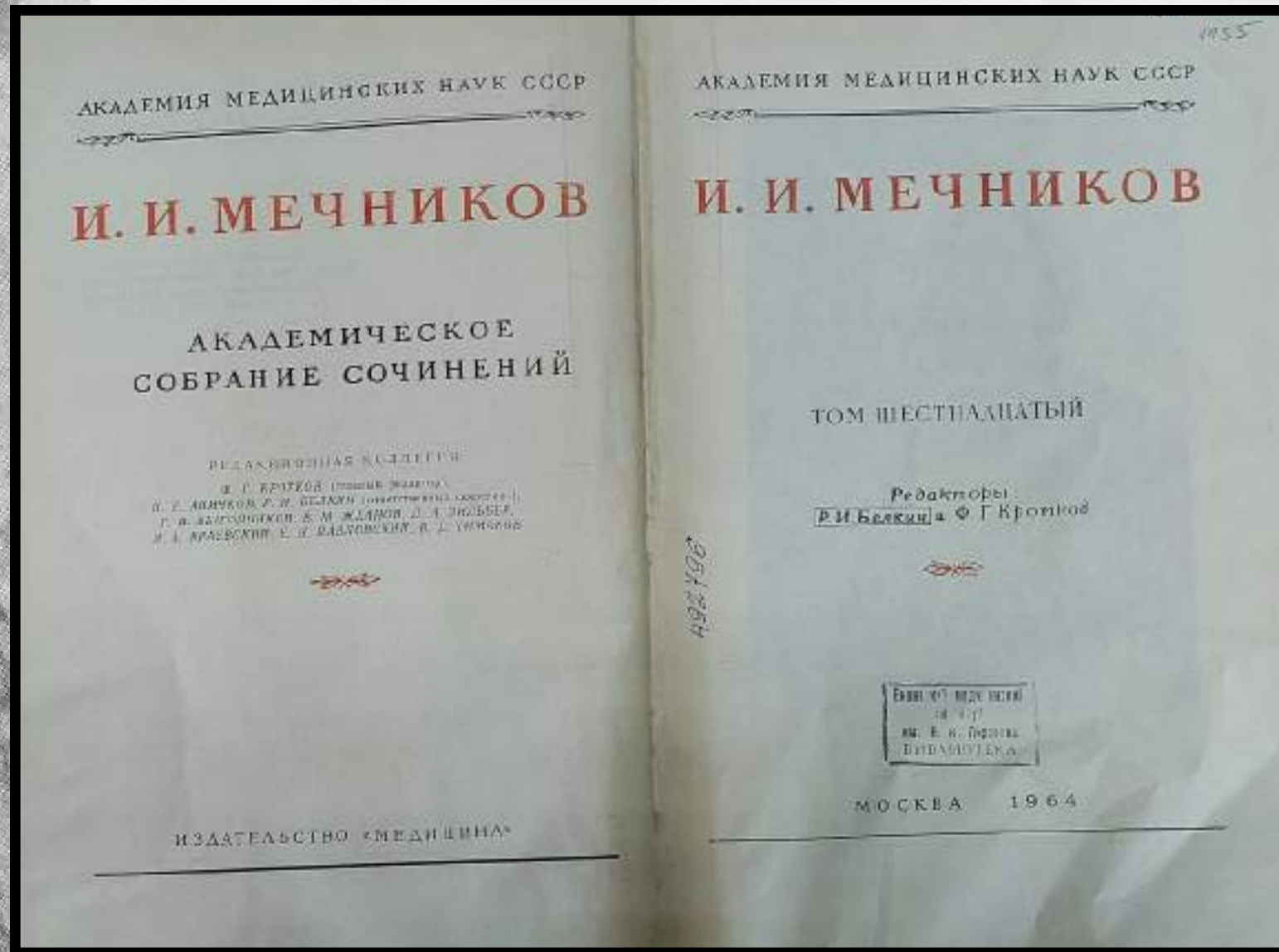

**Академическое собрание сочинений : в 16 т. /
И. И. Мечников ; ред. Ф. Г. Кротков [и др.] ; АМН СССР. -
Москва : Гос. изд-во мед. лит., 1951.**

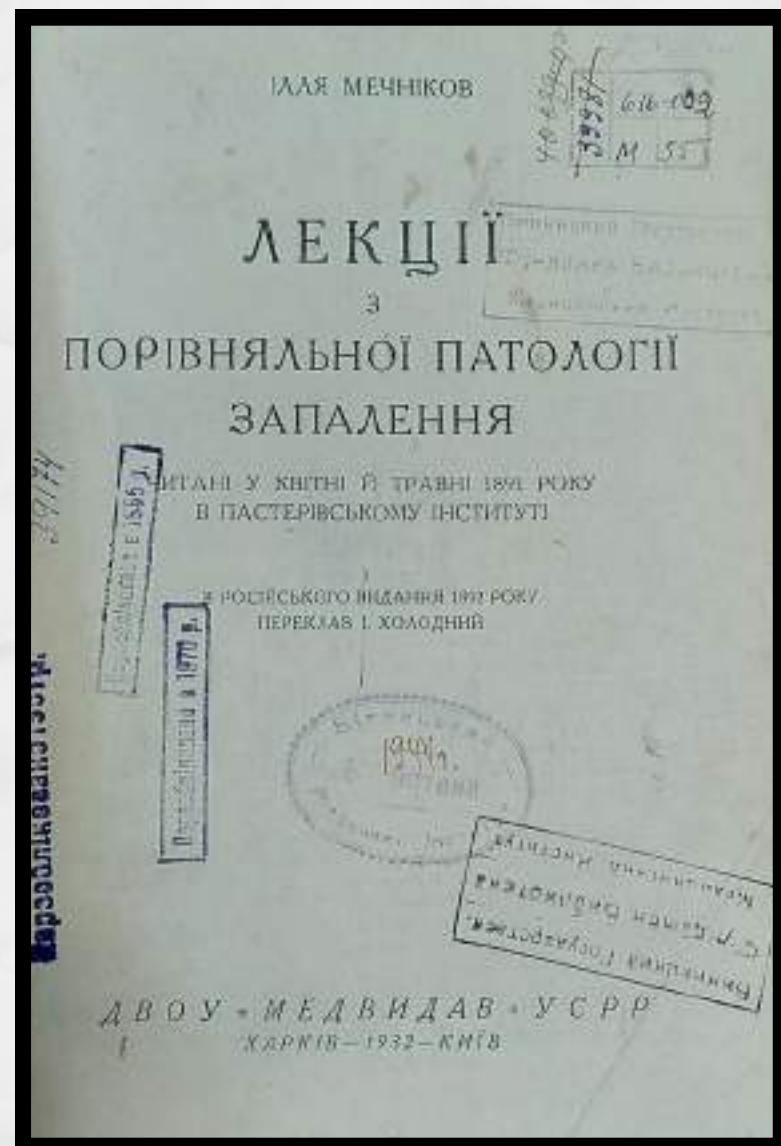
Кожен з томів присвячено окремому науковому напрямку,
над яким вчений працював багато років.

В останньому 16 томі зібрані роботи автора в тих
галузях науки, в яких він працював епізодично, зокрема,
етнографія та антропологія. Сюди ж відносяться
біологічні методи боротьби з шкідниками
сільськогосподарських культур. До речі, Мечніков
винайшов спеціальний грибок проти “хлібного жука”,
який у 1870-х роках знищував злакові культури...

В цьому ж томі містяться твори Мечнікова, що
відносяться до самого початку наукової діяльності вченого,
та рукопис, написаний ним в останні дні життя...

**Лекції з порівняльної патології
запалення : читані у квітні й травні
1891 року в Пастерівському інституті
- переклад з рос. вид. 1892 року. -
Київ : Медвидав, 1932.**

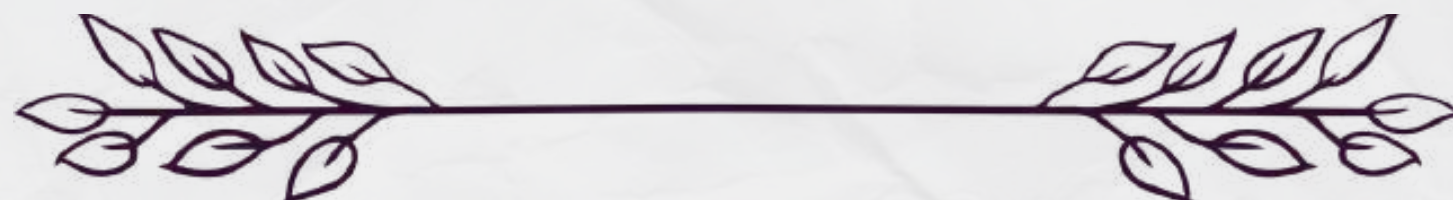
**Лекции о сравнительной патологии
воспаления ; ред. Л. А. Тарасевич ; ред. серии
А. Д. Архангельский [та ін.]. - 2-е изд. -
Москва, Петроград : Госиздат , 1923**

**У свій час видавництво “Природа”
започаткувала серію
“Класики природознавства”.
Книга І. І. Мечнікова стала першим
виданням, яке вийшло у цій серії.**

Головна мета цієї праці встановити зв'язок між патологією та зоологією, а точніше з біологією взагалі. Вивчення процесу запалення з порівняльно-патологічного кута зору, надає можливість зануритись набагато глибше в сутність цього явища.

У попередні часи порівняльна анатомія обмежувалась лише вивченням людини та вищих тварин, вперто ігноруючи усі патологічні явища нищих. Хоча вивчення останніх дає ключ до розуміння складних патологічних явищ, якими займається медицина...

Лекції найбільш повно характеризують ідеї вченого в галузі створенної ним теорії імунітету.

**Вопросы иммунитета : избранные труды; ред. Л. А. Зильбер; -
Москва : Изд-во АН СССР, 1951.**

Академічне видання вибраних творів вийшло в серії “Класики науки”. Збірка містить основні праці І. І. Мечнікова з питань імунітету. Більшість із них присвячено питанням становлення, розвитку та захисту фагоцитарної теорії, а також експериментальні роботи Мечнікова та статті, присвячені полеміці з противниками теорії.

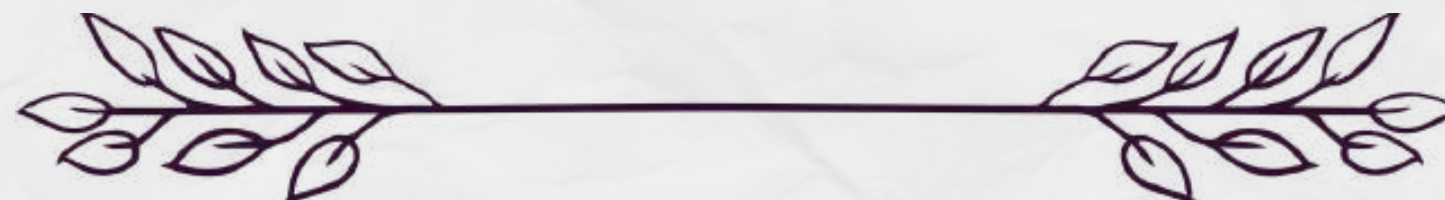

**Избранные произведения/
ред. А. Е. Гайсинович. -
Москва : 1956.**

Вибрані твори містять найважливіші загальнотеоретичні роботи автора в галузі біології.

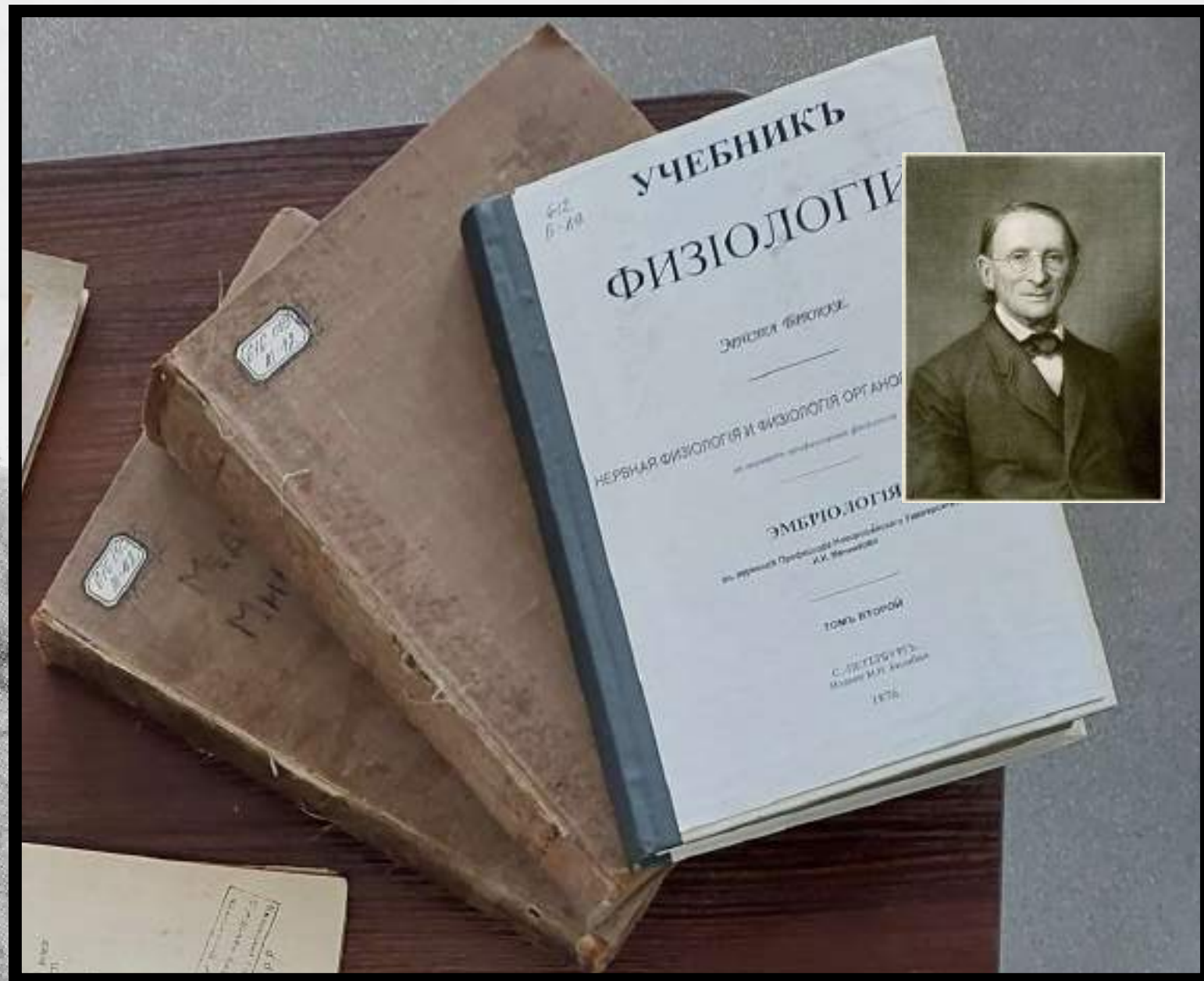
Порівняльна ембріологія – галузь, у якій Мечніков навздогін О. О. Ковалевському створив найбільш значущі роботи.

При відтворенні текстів, укладач максимально зберіг своєрідність транскрипції термінів, властиві Мечнікову.

Брюкке Э.

**Учебникъ физиологіи пер. съ нѣм.; 2 т. –
С.-Петербургъ : Изд. И. И. Билибинъ, 1876.**

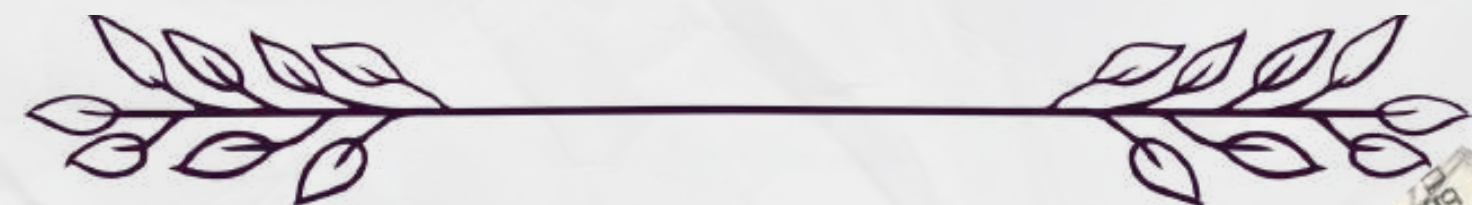

**Медицинская Микробиологія :
для врачей и студентовъ в 2 т.–
Петербургъ ; Кіевъ : Сотрудникъ, 1912**

Мечніков переклав Підручник з фізіології Ернста Брюкке (1819–1892) – одного з корифеїв фізіології XIX ст., ректора Віденського університету.

Двотомний посібник з медичної мікробіології для лікарів та студентів – це перше вітчизняне видання з цієї дисципліни, над яким працював великий колектив авторів. До цього видання Мечніков написав передмову, у якій зазначав:

“ Довгий час в Росії задовольнялись перекладами з іноземних підручників, більшість з яких не відрізнялись широтою поглядів і потерпали від більшої чи меншої тенденціозності. І ось нарешті з'явилося видання, над яким працювали вчені, що самостійно розробляли різні розділи нової науки... не підлягає сумніву, що запропонований посібник принесе велику користь усім, хто побажає ознайомитись з цією галуззю медицини...”

Життя І. І. Мечнікова, як особисте так і професійне, було сповнене драматичних подій. Особливо важким був період, коли він працював в Одесі. Великого нервового напруження потребували взаємовідносини з колегами, з керівництвом університету та радикально налаштованими студентами.

Лікарська академічна спільнота дорікала йому відсутністю медичної освіти, його фагоцитарну теорію піддавали сумніву та не визнавали дуже довго...

Більше дізнатися про життя вченого можна з представлених видань...

Мечников, И. И.

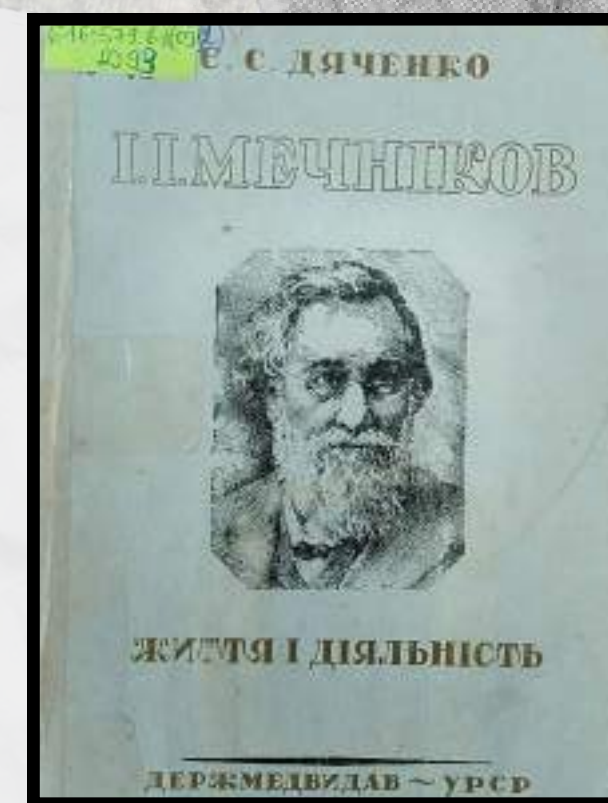
Страницы воспоминаний : сб. автобиограф.;
Москва : Изд-во АН СССР, 1946

Віки живуть в старому
фоліанті. Скарби медичної
думки : до 85-річчя Нац.
наук. мед. б-ки України – Київ
: Коляда О. П., 2015

Нобелевские лауреаты
Слобожанщины ; Ю. Л. Волянский
[и др.]. – Харьков : Факт, 2005. – 296 с.

Дяченко, С. С.

І. І. Мечніков : життя і діяльність –
Київ : Держ. мед. вид-во УРСР, 1946.